

Saarijärvi-Seura on 60-vuotias vireä kotiseutuseura

Juhlavuoden kunniaksi historiakirja ja muita julkaisuja

Suomen Kotiseutuliiton puheenjohtaja **Pekka Laaksonen** oli Saarijärvi-Seuran 60-vuotisjuhlassa juhlapuhujana. Laaksonen toi esille kotiseudun kiistattoman merkityksen. Se on ensimmäinen paikka, johon kiinnymme ja syö- ppy mieleemme kaikkialle, mihin menemme.

- Kotiseudun luonne heijastuu meihin ja kotiseutu on tärkein identiteettimme luja. Kotiseutua ei voi käsitellä vain maantieteellisesti. Se muovaa elämäntapaamme, ja yhteinen kieli ja murte ovat tärkeitä yhteisöllisyyden muotoja.

Laaksonen mukaan paikallisella kulttuurilla on globalisaation aikana edelleen tilausta. Kotiseutuyhdistykset ovat erilaisuuden puolesta puhujia, mikä Saarijärvellä näkyy erityisesti taitelijoiden suurena joukkona.

Kirjailija Harri Tapper ja yhteistyössä Saarijärven kansalaisopiston kanssa syntynyt Poaval-runomurrenruno.

Kuokan jälkiä Saarijärven salomaila - ja vähän muuallakin

Seura on ollut hyvin aktiivinen julkaisu- ja toimintansa juhlavuotenaan. Uusissa postikorteissa komeilevat Paavo-patsas ja maapallopatsas **Harri Tapperilla** ilmestyi murrenruno Saarijärven Paavo -runosta, **Pentti Kähköselä** Semmosta se oli -teos ja ja puheenjohtaja **Hannu Luotola** kirjoitti seuran historiakirjan "Kuokan jälkiä Saarijärven salomaila - ja vähän muuallakin".

- Kirja on yhdistyshistorian lisäksi Saarijärven kulttuuri- ja kotiseutuhistoriaa. Sen mottona on, että kotiseutu on isänmaan sydän. Teos tarjoaa erilaisia lähenymistapoja. Sitä voi lukea aikajärjestyksessä, perehtyä aihekohtaisesti kotiseututyöhön tai tutustua kuviiin ja kuvateksteihin, jotka sisältävät paljon tietoa niin seuran kuin paikallakunnan historiasta. Kuvituksesta annan tunnustusta **Kauko Hakalalle** ja tekniestä työstä vastanneille **Pekka Riitimäelle** ja **Mikko**

Kuhnolle.

- Hakalan kokoamista Saarijärven museon kuvakokoelmista ja muutamien seuran jäsenien valokuvista valitsimme yhdessä museonjohtaja **Kari Kotilaisen** ja museoamanuenssi **Merja Yliojan** kanssa 271 kuvaa. Kirjasta on otettu 500 kappaleen painos. Sitä on saatavilla kirjakaupasta ja museosta, Luotola kertoi.

Saarijärvi-Seura perustettiin Saarijärven yhteiskoulun 40-vuotisjuhlien aikana. Heti alusta alkaen mukana oli laaja-alainen kotiseututyö, niin perinteen tallentaminen ja tutkiminen, mutta myös maisemanhoito, luonnonsuojelu, valistus ja kotiseutujuhlat.

- Toiminnassa punaisena lankana on ollut, että vastuu luonnosta ja kulttuuriympäristöstä kuuluu kaikille Suomen perustuslain 20§:n mukaan. Seurassa ovat olleet yksittäiset saarijärveläiset merkittävästi mukana. Erityisen kunnian ansaitsee kuitenkin kotiseutuneuvos **Ilta Ikkala**, joka on ollut seurassa 50-luvulta ja toimii edelleen aktiivisesti.

- Kuntien painiskellessa talouden kanssa ja keskittyessä huolehtimaan sosiaalipuolesta, koulutuksesta ja elinkeinoelämästä, näyttää että palaamme takaisin vastaavaan tilanteeseen kuin seuran toiminnan alkuaikoina. Saarijärvi-Seura oli monien nykyisten organisaatioiden alullepanija vastaten pääosin kunnan sivistys- ja kulttuuriosasto. Kuvataide- ja musiikkitoimikunnan lisäksi seuralla oli museotoimikunta ja seura korosti myös matkailun merkitystä, Luotola lisäsi.

Saarijärvi-seuran aktiivista ja yhdistyksen tukijoita palkittiin

Juhlissa muistettiin Suomen Kotiseutuliiton harastusmitalilla seuran varapuheenjohtajaa **Reino Aholaa**, julkaisu- ja toiminnan vetäjää **Lauri Koskista** sekä seuran sihteeriä **Eila Peuraa**. Suomen Kotiseutuliiton kotiseututyön ansiomerkit jaettiin **Leena Eräjärvelle**, **Kaarina**

Kotiseutuneuvos ja Saarijärvi-Seuran kunniapuheenjohtaja Ilta Ikkala, Suomen Kotiseutuliiton puheenjohtaja Pekka Laaksonen ja Saarijärvi-Seuran puheenjohtaja Hannu Luotola.

Mieskoselle, Tuulikki Poser-Hirvelle, Martti Takalolle ja kaupungin kulttuurisihiteeri Eija Viitaselle.

Saarijärvi-Seuran pöytästanaarit luovutettiin Saarijärven kaupungille, seurakunnalle, museolle, Keski-Suomen liitolle, Suomen Kotiseutuliitolle ja sen puheenjohtajalle professori Pekka Laaksonelle, kotiseutuneuvos Ilta Ikkalalle, **Pekka Neittaanmäelle**, kotiseutuneuvos Ilta Ikkalalle, **Pulmu Kuorelahti-Juntuselle**, **Pekka Länsisalolle**, **Heikki Mikkoselle** ja **Heikki Tavaille**.

Anneli Myllylä

Suomen Kotiseutuliiton kotiseututyön ansiomerkit saivat Eija Viitanen, Tuulikki Poser-Hirvi, Kaarina Mieskonen, Martti Takalo ja Leena Eräjärvä.

Sukututkimuksen uusia ulottuvuuksia

Lisää tietoa suvuista DNA-tutkimuksella

- Saarijärven seutukunnalla, kuten Pohjanmaalla ja Länsi-Suomessa, puuttuu sukunimiperinne. Perinteisessä sukututkimuksessa joudutaan etenevän talojen nimien avulla, mutta syntymätalonkin tulkitseminen on usein epävarmaa. Moni sukunimi on Suomessa taas niin yleinen, ettei sen pohjalta voi vetää sukulaisuutta. Esimerkiksi Koskista asuu Suomessa 18 000 ja se on kahdeksanneksi yleisin sukunimi. Lauri Koskinen toteaa.

- Olen tutkinut sukuaani ja oli todella kiinnostavaa lukea arvovallaisen National Geographic -lehden suosittelimesta DNA-vertailupankista. DNA-tutkimus auttaa vermistä sukututkimuksessa parhaimmalla epävarmoja etenemisreitit. Se auttaa myös löytämään uusia sukulaisia ajalla, jolloin ei ollut vielä kirkonkirjoja.

Lauri selvittää, että DNA-tutkimuksessa verrataan suorassa isä-pojan -linjassa ja äiti-tytär -linjassa samanlaisena periytyvää pientä osaa DNA-perimästä.

Tutkimustulos selvittää lähimmät DNA-sukulaiset ja sen, mille paikallakunnalle näiden isät sijoittuvat. Suomi DNA -projektin vertailutiedosto www.fidna.info ei näytä tutkittavan nimeä eikä hänen nykyistä

kotipaikkaansa. Tutkittava saa laboratorista heti sähköpostitse tiedon, jos jonkun muun tulos täsmää omien tulosten kanssa. Yhdessä voi hankkia syvemmän analyysin, jolloin keskinäinen DNA-sukulaisuus tarkentuu.

Suomi DNA -projektissa on jo 900 tulosta vertailussa

- Teetätin ensin alimman tason DNA-testin, jossa isälinjasta otetaan 12 vähiten mutatoimisherkkää kohtaa vertailuun. Tässä perustassa kuuluu Suomen toiseksi yleisimpään 12 markkerin ryhmään ja Ruotsista, Norjasta ja Englannista Suomeen rantautuneeseen päätyyppiin, joita on 30 prosenttia suomalaisista. Teetätin jatkoanalyysin, jossa 67 markkerin tutkitseminen paljasti, että isälinjassa löytyi läheisin yhteinen esi-isä Eurasta. Toivon, että uusia tutkittavia ilmaantuu. Tuloksen tarkentumassa voisi selvitä, miten isälinjani on kulkeutunut Eurasta Petäjävedelle, jonka kirkonkirjoista on löytynyt vanhimmat tiedot isäni puolelta.

- Suomalaisen osuus tutkituista on noussut parissa vuodessa nopeasti, ja nyt Suomi DNA -projektissa on vertailussa jo 900 henkilöä. Suoran äitilinjain DNA:n saa selvälle sekä miehen että naisen antamasta näytteestä. Sata suomalaista on teetättänyt suorasta äitilinjastaan 250 euroa maksavan täyden tutkimuksen, joista 15 prosenttia on jo nyt löytänyt toisen, jolla on sama esiäiti ilman, että välillä olisi ehtinyt tapahtua pientä satunaismuutaatiota.

- Suomen äitilinjat ovat DNA-perimältään yleiseurooppalaisia. Alimpien testitasojen tuloksissa äitilinjani on harvinaisen, ja lähimmät esiäidit sijoittuvat Karjalan kannakselle ja arvoituskellisesti löytyi neljä Napolin seudulta. Täystutkimuksella tarkentui Hiitolasta ehkä runsaan 1000 vuoden takainen yhteinen esi-äiti.

- Sukuseuroja on ollut kovasti liikkeellä, sillä tutkimus varmistaa DNA:ltaan läheisimmät sukuseurat. Äitilinjoiista ei sukuseuroja ole ollenkaan, näin DNA-tutkimus tasa-arvoistaa asiantilan.

Anneli Myllylä

Lauri Koskinen toimii Suomi DNA-projektin administraattorina.